

Værn om dit privatliv – også online!

For tre år siden skulle Robert, dengang 16 år, til USA som udvekslingsstudent, bo hos en familie i Alabama og gå på amerikansk college. Men inden afgang fik han en foruroligende e-mail. Den amerikanske families repræsentant, ansat til at screene de unge, bad Robert om at rydde op i sine digitale fodspor. Han havde skrevet et sted, at han var ateist. En ting, som få danskere ville løfte øjenbryn over, men som religiøse amerikanere, der går i kirke hver søndag, godt kan anse som en hård ytring. Robert fik rensset ud, han kom til USA og alt gik godt.

Af Pernille Tranberg, rådgiver i dataetik for virksomheder og digitalt selvforsvar for individer

Historien ovenfor illustrerer, at det er vigtigt at have styr på sine digitale fodspor. Andre kulturer som fx den arabiske verden og Asien har et andet syn på mange ting som bl.a. alkohol og religion end danskerne. Som eksemplet med Rasmus, så laver danske virksomheder også i stigende grad sociale profiler på jobansøgere. Det vil sige at de kigger på ansøgers profiler på sociale medier og generelt googler vedkommende for at danne sig et billede af, hvem personen er uden for sit professionelle liv på studiet eller arbejdsmarkedet. Det er derfor en god ide at tænke over, om dine handlinger på nettet afspejler den person, du gerne vil være online, både nu og fremadrettet.

Hvis der er noget på nettet om én, som man gerne vil have fjernet, skal man altid gå til originalkilden og bede om at få det fjernet. Det kan være dig selv eller en ven, der har postet et opslag med et foto eller en tekst, hvor du er tagget eller dit navn fremgår. Hvis andre ikke vil fjerne det, så bed om at få fjernet tagget. Hvis du har deltaget i en debat på nettet, kan du bede om at blive pseudonymiseret, dvs. få fjernet dit navn og erstattet med 'gæst', så forsvinder du ud af søgeresultaterne. Hvis du føler, at et billede er privatlivskrænkende, kan du anmelde det og anmode om at få det slettet på fx Facebook.

Læs mere om sletning:

- på [Datatilsynets hjemmeside](#)
- hvordan man kan [få Google til at fjerne det](#) fra deres søgeresultater

Forebyg frem for at lade skaden ske

Det er svært at slette sine digitale spor, når skaden først er sket. Derfor er det bedst at forebygge. Det gør du ved at definere, hvad der er privat for dig og derpå undertrykke eller fjerne det fra den digitale verden for i stedet at arbejde med at fremme det, du ønsker skal være synligt for alle og enhver. Det er individuelt, hvad der er privat. Nogle bøsser elsker at fortælle det til hele verden og poserer til Gay Pride. Andre holder det for sig selv - måske fordi de rejser i lande, hvor homoseksuelle er lagt for had, og hvor de udsættes for forfølgelse og vold. Der er bestemte emner, som man skal overveje grundigt, om hele verden skal have adgang til, fordi man risikerer at blive udstødt, diskrimineret eller det, der er værre.

Private oplysninger du ikke bør dele:

- Hvem du stemmer på
- Helbred
- Race/hudfarve
- Seksuel orientering
- Økonomi
- Adresse, telefonnummer
- Alder
- Lokation/GPS

MEDIERÅDET FOR BØRN OG UNGE

OM SIKKERHED OG PRIVATLIV

Værn om dit privatliv – også online!

Her er 16-årige Robert med en af sine amerikanske venner. Fotoet, som hans amerikanske familie så på Instagram, gav ham stuearrest, fordi hans ven havde en øl i hånden, uden at den var i en 'brown bag' (lov i USA).

Hvis du har fortrudt at du har afgivet informationer som fx alder, adresse eller politisk orientering, så fjern de data. Hvis data, som du ikke ønsker at udlevere som fx lokation, adgang til dine kontakter mv. er et krav for at oprette en profil på et socialt medie, så opret i stedet en profil med et andet navn, alder, adresse og e-mail. Husk at oprette en tilhørende e-mailadresse i dit pseudonym. Du kan brug fakenamegenerator.com, så du ikke kommer til at stjæle andres navne. Venner og familie skal naturligvis vide, det er dig (det er ikke for at snyde mennesker, men computerne) og selv i et andet navn, skal du ikke afsløre det, du finder mest privat.

For at beskytte dig yderligere, er her flere tips:

- Brug startpage.com som søgemaskine. Modsat de fleste andre søgemaskiner gemmer den ikke alt om dig og dine søgninger for altid.
- Bloker for de grimme cookies. Der er gode cookies, som hjælper dig med at huske passwords og ting i indkøbskurven. De grimme er såkaldte marketing-cookies der deler data om dig med alle de andre websites. Dem kan du blokere effektivt for med det lille browser-program: disconnect.me/disconnect på computeren og med adblockplus-appen til smartphone.

MEDIERÅDET FOR BØRN OG UNGE

OM SIKKERHED OG PRIVATLIV

Værn om dit privatliv – også online!

Du skal være synlig

Din professionelle identitet skal til gengæld være synlig. Interesser eller faglighed kan du bruge til at bygge dig selv op i dit eget navn. Spiller du golf, laver computerspil eller lignende spændende ting, kan du sagtens fortælle om det i din egen Youtube-kanal, på en blog eller en hjemmeside i eget navn (men hold den fri for private ting). Et site som about.me er godt at fylde ud, hvis du hurtigt vil findes på Google. LinkedIn er også et godt sted at være, når du søger job eller er på arbejdsmarkedet. Det handler om at være bevidst om dit online omdømme, og hvad du viser verden på de digitale medier. Det gør du bedst ved at adskille din private og din professionelle identitet.

Få tips og konkrete værktøjer til at beskytte og optimere din digitale identitet i det gratis hæfte "License2Share – Forbered din digitale fremtid", som downloades her license2share.dk.

Denne artikel afspejler ikke nødvendigvis Medierådet for Børn og Unges holdning. Informationer og synspunkter er udtryk for forfatterens egen holdning.